

Samenwerken is gedoe (1)

Meer lezen? 'Een kudde pinguïns' beschrijft de hindernissen voor succesvolle samenwerking! Een must read! <https://www.2engage.nu/boek/>

Goof van Amelsvoort
December 2022

Mensen zijn niet echt geschikt om samen te werken in moderne organisaties. Ik val maar met de deur in huis. Samenwerken is vaak gedoe. Hoe vaak heb je niet het gevoel gehad dat er niet naar je geluisterd wordt. Hoe vaak heb je niet iets gedacht en niet uitgesproken. We leren snel ons op de vlakke te houden en ons niet uit te spreken.

Ik herinner me nog heel goed dat tijdens een teamsessie een groep specialisten een nieuw teamlid verwelkomt. Hij vertelt dat hij bedrijfskunde heeft gestudeerd en gespecialiseerd is in het analyseren en verbeteren van productieprocessen. Een van de oudere vakmannen in het team kraait het uit: 'En wat heb je dan in dit team te zoeken?' De rest van het team barst ook in lachen uit.

Voordat we het weten, hebben we een sneer te pakken, worden we uitgelachen of wordt er haarfijn duidelijk gemaakt dat we als nieuwkomer ons even moeten inhouden.

En de teamleider blijft beweren dat samenwerken leuk is en dat het benutten van de onderlinge verschillen de sleutel tot succes is. Als we allemaal onze kwaliteiten inzetten volgt succes. En plezier. En dat klopt. Daar waar we onderling verschillend zijn, vullen we elkaar aan en kan samenwerking tot grote successen leiden!

Maar in onze onderlinge verschillen, zit ook de spanning en begrijpen we elkaar niet. Of moeten we er op zijn minst moeite voor doen. We hebben hindernissen te overwinnen als we elkaars kwaliteiten willen benutten. Om te beginnen is het nodig om de verschillende kwaliteiten te leren herkennen. En daarin zit een hardnekkig probleem.

In de praktijk is het moeilijk om elkaars kwaliteiten waar te nemen, laat staan te waarderen. In gespannen situaties in het team is het krijgen van erkenning sterker dan het geven van erkenning! We verwachten herkenning en erkenning, maar zien bij onze collega's vooral wat we missen! Daarmee doen we onze collega's tekort.

Iemand die resultaatgerichtheid als belangrijke focus heeft, ziet dat een collega te weinig belang hecht aan voortgang en competitie. En hij ziet vooral dat de collega niet flexibel is. Dat deze collega heel nauwgezet en secuur is, dringt niet door. Of dat een andere collega heel sociaal is en de nadruk op samenwerken legt, wordt niet waargenomen. Hij neemt vooral gebrek aan resultaatgericht waar.

Afzonderlijk van elkaar spreek ik drie teamleden over het werkoverleg van die ochtend. Op mijn vraag hoe het overleg is gegaan, krijg ik drie zeer verschillende antwoorden.

De eerste persoon zegt dat het overleg goed is verlopen en de sfeer ontspannen en harmonieus was. 'We hebben de beelden over de toekomst uitgewisseld en een gemeenschappelijk fundament gelegd voor het teamplan'.

De tweede zegt dat het overleg chaotisch is geweest en er weinig concreets is uitgekomen. 'We hebben vaagheden besproken en de strategische notitie van het MT blijft steken in algemeenheden'.

De derde kijkt weer anders naar het overleg. 'Het gaat redelijk goed in het overleg, maar nog lang niet alles is duidelijk qua doelstellingen. Het belangrijkste is, dat ik ruimte krijg voor mijn ambities. Ik red me er prima mee en zie wel mogelijkheden voor mezelf'.

Zijn deze drie mensen nu bij een ander overleg geweest? Zo lijkt het. Maar we kunnen er ook van uitgaan dat ze alle drie gelijk hebben. Iedereen neemt iets anders waar en ervaart het overleg anders. Alle drie beleven ze vanuit andere wereldbeelden de vergadering en zijn zich van andere zaken bewust.

Gezonde samenwerking heeft het nodig dat teamleden zich bewust worden van het gegeven dat verschillen om erkenning vragen en dat vervolgens verschillende kwaliteiten benut kunnen worden. Het relativeren van onze eigen wereldbeeld en ons eigen gelijk werkt ontvullend. Samenwerken gaat beter als we er van uit gaan dat onze collega's (ook) gelijk hebben! Samenwerken gaat ook beter als je jezelf eens voorstelt dat je team bestaat uit mensen die allemaal op jou lijken ...